Mecklemburgischerstr. Ukrainischer Presse

Рік II. ч. 48. (252) Вівторок 4. березня 1941. Ціна 30 сот.

КРАКІВСЬКІ ВІСТІ

Щоденник, виходить кожного дня, крім неділь і свят

АДМІНІСТРАЦІЯ: Краків, Райхсштрассе 34. Тел. 238-39
РЕДАКЦІЯ: Краків, Ожешкової 7. — Тел. 104-81

„Krakauer Nachrichten" — Tageszeitung.
Administration: Reichsstrasse 34.
Schriftleitung: Orzeszkowagasse 7.

ПЕРЕДПЛАТА в краю і закордоном:
місячно . . . . . . 6 зол.
Курс 1 нім. марки — 2 зол.
5 чеських корон — 1 зол.

Німецькі війська в Болгарії

ЗА ЗГОДОЮ БОЛГАРСЬКОГО УРЯДУ

БЕРЛІН, 3. III. — В неділю 2. III. у вечірніх годинах оповістили в Берліні такий комунікат:

Головне Командування Німецьких Збройних Сил подає:

Для забезпеки проти викритих англійських намірів в південно-східній Европі, після одержання згоди уряду Болгарії, з днем 2. березня відділи німецьких збройних сил почали входити до Болгарії. Болгарське населення вітало з захопленням німецькі війська.

Болгарія приступила до пакту трьох

ВІДЕНЬ, 2. III. — У суботу 1. III. Болгарія приєдналася до пакту трьох великодержав. Приступлення Болгарії до пакту трьох відбулося у Відні у замку князя Євгена Савойського.

———o———

Фірер до царя Бориса

БЕРХТЕСҐАДЕН, 3. III. — Канцлер Гітлер вислав до царя Болгарії, Бориса III., з приводу приступлення до пакту трьох великодержав, таку телеграму:

„У хвилині, коли Болгарія знов дала вислів свого братання з Німеччиною, Італією та Японією приступленням до пакту трьох великодержав, прошу Вашу Царську Високість прийняти мої найсердечніші побажання особистого щастя Вашій Царській Високості та щасливого майбутнього Болгарії".

ВІДЕН, 2. III. — У суботу пополудні Фірер прийняв у приявності міністра фон Рібентропа італійського міністра закорд. справ гр. Чяна, що саме тепер перебуває у Відні. Фірер відбув з мін. Чяном довшу сердечну розмову.

Гостина дипльоматів у Фірера

ВІДЕНЬ, 3. III. — З нагоди приняття королівства Болгарії до пакту трьох **Фірер** влаштував у суботу пополудні гостину, що в ній взяли участь: голова болгарського уряду **проф. д-р Філов**, мін. закорд. справ королівства Італії **ґр. Чяно**, японський амбасадор **Ошіма**, болгарський посол **Драґанов**, посол мадярського королівства **Стояй**, словацький посол **Чернак** і румунський відпоручник **Брабеціяну**. Від німецького уряду були приявні на прийнятті: міністр закорд. справ **фон Рібентроп**, начальний вожд німецької армії ґенерал-фельдмаршал **Кайтель**, державний шеф преси **д-р Дітріх**, державний керманич **Бальдур фон Ширах**, німецький амбасадор **фон Макензен**, державний підсекретар **д-р Ґавс** та визначні члени делеґацій урядів тих держав, що приступили до пакту трьох.

Успішні німецькі атаки на Анґлію

БЕРЛІН, 3. III. — **Головне Командування Німецьких Збройних Сил подає:**

Німецькі боєві літаки підчас збройних розвідчих налетів затопили вчора два торговельні кораблі містоти 8.000 тон і поважно ушкодили три дальші кораблі. Далекосяжні розвідчі літаки заатакували пізно вечором два транспорти під охороною біля східного шотляндського побережжя, причому затопили один ворожий торг. корабель містоти 8.000 тон та скинули влучно бомби на 5 великих кораблів, так, що треба числитися з їхньою втратою.

Вночі з 1. на 2. ц. м. сильні ескадри німецьких боєвих літаків заатакували важні воєнні обєкти в Галі, Кардифі, Савтгемптен і Ґріт Ярмавті, як також летовища в східній Анґлії, портові уладження в північній Шотляндії і кілька пристаней на південному і південно-східньому побережжі Анґлії.

Німецькі боєві літаки обкидали успішно бомбами всіх калібрів воєнні портові обєкти в Ля Валетті на острові Мальта, причому бомбардували влучно укріплення і становища протилетунської артилерії. Затоплено понтон з двома гарматами.

Минулої ночі ворог налітав значними силами на західню Німеччину, особливо на Кельн, де скинув запальні й розривні бомби. Знищено декілька мешкальних домів, вбито й ранено деяку кількість осіб зпоміж цивільного населення, що перебували поза сховами.

Велика атака нім. бомбовиків на Мальту

РИМ, 3. III. — Італійське воєнне повідомлення з 27. II. подавало, що ескадри німецьких бомбовиків перевели велику атаку на англійські летовища на **Мальті**. Спеціяльний звітовик пресової аґенції Стефані називає цей налет одною з найповажніших дій на цьому фронті. Несприятливі атмосферичні умовини не дозволяли на великі налети німецького летунського корпусу на Мальту. Щойно в середу 26. II. німецьке летунство перевело велику атаку й скинуло на ряд обєктів дуже багато бомб. Анґлійці дуже боронилися, але німецькі бомбовики в супроводі німецьких та італійських ловецьких літаків вповні виконали своє завдання. Вони примусили до боротьби ворожі ловецькі літаки й у короткому часі зістрілили 4 машини типу Гюрикен. Італійські ловецькі літаки зістрілили також 4 ворожі ловецькі машини. Опісля ескадра німецьких бомбовиків вернулась без втрат у супроводі ловецьких літаків до своїх баз.

Німецькі війська в Болгарії

Краків, 3. березня 1941.

Позавчора Болгарія побільшила собою товариство Румунії, Угорщини й Словаччини, які вже раніш приступили до пакту трьох, себто політичного союзу Німеччини, Італії і Японії. Все ж, значіння цієї останньої події далеко інше, поважніше й ширше, ніж було воно у попередніх випадках з названими іншими державами. Румунія, одна з колишніх фаворитою Версаю, страшенне попеклася на тій панській ласці; вона втратила передусім свою союзницю-протекторку Францію, що лягла в руїнах, і другу, — Польщу, яка зуміла її єдино обдарувати масою втікачів; опинившись самотою, мусіла буквально в усіх чотирьох сторонах світу повіддавати здорові куснї своєї державної території сусідам, не маючи (як і колись Польща) ні одного з них своїм приятелем. Очевидно, що коли до цього ще долучились виразні заміри Англії стягнути на край воєнну хуртовину, спровокувавши її саботажами на терені нафтової округи, яка не могла бути байдужна Німеччині, і коли додати глибокі внутрішні потрясення, без яких не могло обійтись після таких переживань, то єдиним рятунком для тієї Румунії, що ще залишилась, було добровільно опинитися у сфері німецько-італійської політики. Ще яснішою була справа з Угорщиною та Словаччиною: перша з них, що була разом із Німеччиною найбільш пошкодована у версайському договорі, всі свої ревіндикації завдячувала Німеччині та Італії й її політична роля в Европі, хоч би тільки з уваги на географічне положення, допускальна єдино у найтіснішому оперті на Німеччину. Знову Словаччина завдячує просто своє повстання й існування німецькій політиці й німецькій силі й як наймеша та наймолодша держава в середній Европі не може вести ніякої иншої політики, як тільки в засягу політики німецької.

Зовсім щось інше Болгарія. Правда, Болгарія була вже у світовій війні вірною союзницею тодішніх осередніх держав. Болгарія потерпіла за це у Версаї, та тепер, уже в цій війні, завдячує збільшення своєї території державам осі. Проте географічне і політичне положення Болгарії таке, що дозволяє їй на більшу самостійність рухів, кажучи з другого боку бути обережнішою та не вязтися на 100% ні з котрою з великих міжнародних систем. Тому, хоч була все ревізіоністичною державою, зберігала розмірно добрі взаємини з усіми своїми сусідами. Не належала до бльоку балканських держав, що був головно виміряний саме проти неї, Болгарії, проти її ревізіоністичних плянів. Але поводилась настільки мирно й виявляла таку спокійну поставу, що добула від балканського бльоку дозвіл на дозброєння, себто те, чого переможні держави не хотіли — поза теоретичними облудними заявами на ославленій женевській конференції розоброєння — признати Німеччині. Не вважаючи на той дозвіл, що прийшов дуже пізно (заледви 31. 7. 1938), від заходу (Югославія) та від півдня (Греція і Туреч-

...ена), Болгарія має далеко сильніше озброєних сусідів. Знову від сходу межує з Чорним морем, себто з Сов. Союзом, з яким ...сить дуже рахуватися, при чому — очевидно — немалу ролю грають колишні духи емоціональні чинники, що походили з ...сів болгарської визвольницької боротьби та російсько - турецької війни. Тому, не ...зважаючи на очевидні пронімецькі і проіта...йські настрої, Болгарія мусіла й у цій війні зберігати строгу невтральність.

Але сильне й послідовне витискання Англії з Европи не могло не залишитись без ...пливу і на болгарські настрої та на бол...арську політику. В останньому часі, коли ...реція перейняла на себе ролю единого ак...тивного оборонця тези ненарушности політичного й територіяльного стану на Балка... у східній частині Середемного моря, Болгарія опинилась у ще незручнішому положенні: збільшився на неї натиск англійської диплі́оматії, але одночасно із здвоєною силою віджив жаль і стара ненависть ...приводу утрати в користь Греції доступу ...о Егейського моря. Дипльоматичний двобій ...а становище Греції закінчився недавно болгарсько-турецьким пактом про ненапад. Захопека спини від сторони Туреччини розвязала відразу руки Болгарії. Вона могла ...иразніше сказати, від кого єдино сподіва...ться завершення своїх політичних мрій. І ...казала це, приступаючи до пакту трьох.

Таким робом та онодішня подія у віденській палаті — це чергова велика перемога німецької дипльоматії. Вона є черговим ствердженням перед цілим світом, ...о единою порядкуючою силою в Европі є ...ержави оси та що в очах навіть дуже ма...ньких і слабих держав, які досі не ва...жилися нічого діяти проти волі версай...ських переможців, престиж Великої Британії ...пав так низько, що можна собі легкова...жити всі її просьби і грозьби: особливо цих ...станніх не щадив в останніх днях англійський посол у Софії. Болгарія і надалі заявляє, що хоче мирно жити з усіми сусідами. Але скріплюючи одночасно своїм підписом свою приналежність до політичного ...льоку і до політичної системи Німеччини й ...талії, вона не залишає в нікому ніякого сумніву, що її місце — по стороні цих двох великодержав. І тому, вже як союзниця держав оси, не мала нічого проти вмаршу німецьких військ на болгарську територію. ...ому це останнє побільшення гурту держав ...довкола пакту трьох, це не тільки престижева поразка Великої Британії, це не тільки політична маніфестація — це подія, яка для ...дальшого розвитку подій на Балкані і на ...лизькому Сході може мати величезне значіння. Те значіння ще більше, коли пригадаємо собі — що це чейже початок березня 1941 року, початок весни, що має стати початком кінця сучасної хуртовини.

——o——

Присилайте передплату!

Прикрашуйте стіни шкіл, кооператив, домівок УДК, УОТ і власні мешкання

портретами великих українців!

З нагоди ювілею появився в продажі портрет

Лесі Українки

в молодому віці

гарно виконаний, на білому картоні, формат 21x29 цм.

Ціна 50 сотиків, з пересилкою 80 сот.
Книгарням нормальний рабат.

Жадайте в усіх українських книгарнях!

Замовлення слати: „Українське Видавництво" — Краків, Райхсштрассе 34.

Як тягли українців до польської армії у Франції

II.

ПРИМУСОВА БРАНКА ГРОМАДЯН ПОЛЬЩІ

Війна велась у Польщі, не у Франції, а проте паніка серед поляків на французькій території була така, немов це був червень 1940 року, а не вересень 1939. Польська громада у Франції була дуже численна. Вона заметушилась від першого дня війни та переносинами з місця на місце причинялась значно до підвищення атмосфери серед французького громадянства. Видко це було також по атмосфері нашого міста — Нансі.

Усі, головно жінки, бігали з місця на місце без усякої потреби і глузду. Одна згубила чоловіка, друга забула надати на багаж прихапцем спаковані речі, мужчини знову замість сидіти на своїх посадах, потратили голови й розбивалися по місті автами, також невідомо, пощо і нащо. А тимчасом перед замкненими дверима референтів консуляту громадилися польські добровольці на виїзд до Польщі. Але консуль і всі референти, зворушені плачем жінок, постановили втікати ще далі, бо ж це тут тільки 100 км. від фронту. По вечірній нараді вся місцева польська громада на таксівках вирушила в дальші 150 км. дороги й замешкала врешті в Бар-ле-дюк, але сам ґенеральний консуль Наґурни місяць пізніше опинився в паризькій вязниці, суджений уже „урядом" Сікорського за якісь зловживання.

Тимчасом польські фабричні й рільні робітники даремне очікували від свого проводу якихось вказівок. Вони всім говорили про свій замір їхати до Польщі, до армії, але чим дальше посувався вересень, тим тихішими стали їх голоси. Взагалі щойно коло половини вересня 1939 р. появилися листи, що на них списували добровольців до війська. Це діялося до половини жовтня, коли Польщі вже давно не стало, а французи спокійно сиділи на своїй лінії Мажіно, чекаючи, поки німці „з голоду" не зроблять у себе революції та не складуть зброї без одного французького стрілу.

Замість виїзду поляків з Франції до Польщі, почався наплив утікачів з Польщі. До Франції приїздили через Сирію, Єгипет і Альжир розбитки польської армії, що їх приміщували в таборі в Кеткідан у Бретонії. Тут щойно, на французькій землі, вони почали взаємно гризтися, шукаючи виновника своєї катастрофи. Одні других денунціювали та штовхали, самі — маючи частинну екзекутиву у своїх руках — замикали до вязниць, проголошували зрадниками батьківщини, ставали під наглі суди, аж урешті французька влада поклала край усьому цьому політиканству.

В половині жовтня 1939 р. появилося на мурах міста оголошення-приказ, що наказував усім польським громадянам, що постійно або хвилево перебували у Франції, ставитися до військових поборових комісій, бо, як читали ми в оголошенні, тут повстає нова польська армія, що разом з двома аліянтами має битися зі спільним ворогом. Цей розпорядок був звернений також до українців, які, не маючи ні звідки ніяких точних вказівок, ані інформацій, не знали, що з собою зробити. Однак український елемент, нераз дуже неподатний для організації, в тім моменті рішуче відмовив усякої участи в польській армії, стаючи на становищі, що коли французи хотять мати у себе якісь польські чи чеські військові частини, то не річ французів, поляків і чехів, а не українців. І хоч поляки страшили наших людей, що коли не стануть до військової бранки, то чекають їх за це страшні кари, цього мало хто з українців злякався й до бранки зголосились тільки нечисленні одиниці, що нераз і на очі польської держави не бачили. Становище українців до польської армії старався французькому урядові зясувати Український Народній Союз у Парижі, особливо його невтомний заст. голови п. Бойків, що заєдно витоптував міністеріяльні пороги в Парижі, виказуючи французам, що українцям ніколи не було й не є по дорозі з поляками. Все те, чого він по тяжких трудах добився, було: якщо українці не хочуть служити в польській армії, то мусять добровільно заанґажуватись на час війни до чужинецького леґіону. Однак така альтернатива нікого з українців не задовольняла, тим більше, що коли наші робітники, одержавши покликання до польського війська, голосилися до французьких поборових комісій, ті їх не приймали, наказуючи їм, як польським громадянам, вступати до польської армії. Тоді багато українців виїздило до Парижа й тут ще раз їх переглядали французькі поборові комісії дуже докладно. Великий відсоток зголошених діставав звільняючі карти. Були й такі, що ставали вже перед польськими комісіями й були признані здібними до фронтової служби, а французькі комісії їх звільнювали.

До війська почали покликувати поляки масово з початком 1940 р. Українці здебільша відсилали покликання назад до рекрутаційного бюра в Парижі, з допискою, що вони вже заанґажовані до французької армії. На ділі багато з них мало вже звільнення з війська від французів, інші крутили й думали щойно на випадок останньої конечности голоситися, а були й такі, що від першої хвилини рішуче постановили нікуди не голоситися, стаючи на становищі, що вони приїхали до Франції працювати, а не служити при війську. Згодом показалось, що ці останні вибрали найрозумнішу тактику, але прошу не забувати, що до травня 1940 р. Франція видавалася непереможною потугою і страх було підчас війни протиставитись її розпорядкам. Тому було чимало таких, які лякалися ризикувати й зовсім бойкотувати призив до війська. Були також такі, які хотіли дістати кріса до рук, без огляду на те, який він. Щоб треба було дійсно воювати з німцями — якось про те поважно наші люди не думали. Вони рахували на „несподіванки", серед яких вони не загинуть. Багато тих одиниць зазнали потім траґедії. Будучи у чужинецькому леґіоні, вони опинилися у вогні німецького наступу, майже всі як підстаршини. Сьогодні одні з них сплять вічним сном на далекій чужині, в землі, що ніколи не була для них другою матірю, тільки злою мачухою, другі — попали в німецький полон. З одної лише округи Нансі пішло до французького леґіону коло 70 осіб, — був це найбільший відсоток з усіх округ. Скільки їх пішло до польської армії, не можна напевне сказати, бо всі ті найбільше малодушні й заляканi одиниці йшли так, щоб їх ніхто зі своїх не бачив. Соромились себе і своєї гіркої долі. Таких із околиць Нансі буде також зо два десятки. Взагалі північна і східня Франція мала найбільший відсоток заробіткових еміґрантів з кол. Польщі, бо ці околиці, — це здебільша рільничі й промислові терени. Ще сьогодні в Льотрінґені по селах мешкає по десять, пятнадцять і більше українських родин, для яких мусить знайтися хтось покликаний, щоб їх прийняв до спільної зорґанізованої української громади.

(Кінець буде).

Осип Дацкевич.

——o——

Мала жертва

Лихо, з яким в останніх часах перед війною українське громадянство давало собі вже досить добре раду, сьогодні знову піднесло голову й у страшний спосіб нищить наш нарід. Є ним алкоголь та нікотина.

На жаль, і ми, жінки, мусимо забрати в тій справі голос, бо й жіноцтво сьогодні може більше, як коли, тому лихові піддається. Фактом є, що жінки сьогодні більш, ніж коли перед тим, почали курити, й то курити навіть у таких місцях, де давніше стримувались бодай трохи, як, скажім, якісь ширші сходини, публичні збори тощо. Сьогодні, на жаль, навіть вийшовши з церкви, тут же на вулиці, не соромляться деякі жінки закурити собі.

Перед війною цим лихом були зачеплені переважно жінки одної верстви, на жаль, саме інтеліґентки, — сьогодні курять і звичайні реміснички, робітниці, домові помічниці та інші, а згодом, якщо не виявимо спротиву, перекинеться це й на село.

Оправдуються такі завзяті курійки, що, мовляв, того вимагають їх нерви, які останніми часами більш ніж коли підірвані та вимагають заспокоєння, або іншими, більш,чи менш слабими арґументами. Але все це лише оправдання своєї слабости, розпущености, бажання дешевого імпонування, звичайної погоні за „модою", поганої звички.

На цьому місці хіба не треба говорити про шкідливість алкоголю й нікотини, про що вже стільки писалось і говорилось та й далі пишеться й говориться. Не треба хіба ще раз ілюструвати прикладами, які страшні впливи має вживання алкоголю чи нікотини спеціяльно на жіночий орґанізм. Тут хочемо лише пригадати нашому жіноцтву, що та свідоміша частина його, яка хоче проводити, бути прикладом, мусить у першій мірі сама в собі поборювати лихі звички. Тяжкі часи, подражнені нерви — це ніяке оправдання. Життя все є для одиниці тяжкою боротьбою, а лихих часів на долю українців припадало більше, ніж добрих, але якось боролись з усім тим без допомоги алкоголю та нікотини. Здається лише, що в передвоєнних часах жінки менш догоджували своєму „я" та його забаганкам, ніж саме тепер.

Коли вже в когось та погана звичка так вкорінилась, що позбутись її зовсім годі, то такі жінки повинні бодай не давати поганого прикладу й не курити в прилюдних місцях. Такої „жертви" хіба можна вимагати від тих, які так багато складають голосних обітниць в імя добра нації.

Хай над тим задумається в першу чергу наша жіноча молодь, яка радо приймає всі інші гасла націоналізму, інколи навіть зловживаючи ними для прикриття свого громадського лінивства та неробства. Хай бодай цією малою жертвою докаже, що те, що вона говорить, дійсно лежить їй на серці, а саме: добро нащадків і тим самим добро нації.

Х. К.

З голосів преси

Налет у пустині

Про умовини й хід летунських боїв на африканському фронті пише воєнний кореспондент **„Фелькішер Беобахтер"** м. ін. таке:

»Вже тепер нам ясно, що цю війну в північній Африці треба вести серед зовсім інших передумов, ніж бої на інших, відомих нам фронтах. Вже в перших годинах спостерігаємо, що цю війну із розпаленим сонцем, із спрагою, з безкраєю пустинею та з її незмінним і вбивчим для всякого життя піском. Той пісок женуть час-до-часу буревії по безмежно широкому простору так несамовито, що й руки перед очима не добачиш. Очевидно у війні в пустині впливатиме рішуче якість людського матеріялу та перевага воєнно-технічних засобів. Проте все це на ніщо не придається, якщо вже з першого дня не буде зразкової орґанізації, зразкового обізнання людини з машиною та якщо не буде всюди під рукою того, що найпотрібніше для продовжування бою. Отже для нас у першу чергу — води, палива та бомб.

Для нас приготовили все після нашого першого причалу в Півн. Африці. Посеред пустині зустрічає нас залога летовища з таким же самим самозрозумінням, як і все у війні. Беремо паливо, навантажуємо й стартуємо, як на кожному іншому летовищі, заспокоюємо всі наші потреби, а в першу чергу нашу несамовиту спрагу (це просто дивовижне, як багато води можемо тут випити в одному дні!). Але від того ж ми саме, в Африці й серед пустелі!

Нашим завданням є перешкоджувати в формуванні англійських частин у районі Бенгазі та, якщо можливо, їх розбити. До проблеми північно - африканського фронту слід підходити із зовсім відмінної точки погляду, як звичайно в нас. Тут, за винятком прибережної дороги, взагалі годі думати про справжні бої. У відступах 50 і більше кільометрів від берегу моря зустрінете тут окремі, менші та більші, селища, які розбудували, як фортеці. Між ними простягається звичайно на 100 і більше кільометрів »нічия територія«, що розділює фронт. З одного такого фронту проти другого пересуваються окремими гуртами моторизовані англійські частини. В цьому випадку наш налет спрямований на головну базу англійської офензиви, на склади воєнного матеріялу (це найважніше), зброї, муніції та палива поблизу великого, як на африканські поняття, селища. Підчас перелету між обома »фронтами« не добачуємо в долині майже ніякого життя. То тут, то там окремі панцирні частини. Вигляд на землю з великої висоти не є зорово найкращим. Над землею простягається легкоімлиста верства повітря, через що розпізнаємо тільки найбільш сильно обрисовані місця, як, напр., нашу ціль. Налет наших стрімкопадів (спадних літаків) приходить на англійців мабуть несподівано, бо протилетунські гармати починають бити розмірно пізно. В прирівнанні до протилетунської артилерії на Мальті, або на ескадрах англ. воєнної фльоти — їхня оборона слаба. Проте вона звичайно вистарчає. Розриви з хмаринками протилетунських гранатів попадають не зле. Протилетунська батерія в пустині, що, відповідно до умовин, добре працює — це вже щось значить, навіть коли сила її вогню не може багато перешкодити масовому налетові.

Спадаємо, наче яструби, на велику галю, що є наймаркантнішою ціллю в обсягу англійських позицій. Посередині бронзово-сірого піску пустині виразно обрисовується майже сніжно-біла ціль. В саму середину магазинів, де вміщені важливі харчеві та воєнні припаси ворога, вціляють розриви нашого бомбового вантажу. За кілька секунд бачимо вже нашу ціль сповиту чорними хмарами, які опісля, коли відлітаємо, згущуються у чорно-сіру хмару, в якій пробиваються виразно все більші язики вогню.

Після налету збирається знову разом наша ескадра, щоб відлетіти на наше боєве летовище. Тут чекає нас уже все, чого потребує залога й наші машини, щоб бути готовими до чергового налету«.

——o——

БОГДАН ЛЕПКИЙ 32)

Крутіж

(Історичні малюнки з часів гетьмана Виговського).

Так доїхали вони до якоїсь більшої річки. Босаковський сів на свого сухореброго, що за возом біг на припоні, і вишукав брід. Переправилися й уже щасливо на другім березі опинилися були, як нараз мряка стала підноситися, відкриваючи доволі широкий, привабливий для ока краєвид.

Побачили омшаники*) в балках і кілька загород під лісом. Де-не-де їжилася постріла, колись жовта стерня. Навіть забутий страхопуд, відбувши свою службу, гойдався і коливався на стовпі, вимахуючи безугарними руками й полохаючи птахів, яких уже не було, бо відлетіли.

Заціліли шматок землі, недоторкнений війною, — аж дивно!

„Туди ви мабуть не проходили", — звернувся Босаковський до хлопця, що за черницею на хутір прокрадався.

„Ні, добродію, не проходили. Ми другого берега річки тримались, а туди на Малин дорога".

„А ти у Малині бував?"

Парубок замнявся.

„Довбдилось".

„А знаєш тамошніх міщан?"

„Декого. Ще як бурсаком до них заходив".

„То ти в академії вчився?"

„Років три".

„Ого! Аж три. А може і в комедіях участь брав?"

„Чи раз".

„Видно по тобі. На даром же ти так славно черницю вдавав, мій пане".

„Мені все жінок доводилось вдавати".

„Придалося, що?"

„Не дуже", — всміхнувся хлопець.

„А за що ж тебе, чоловіче добрий, з академії прогнали?"

„За жінку".

„Ага. А за чию?"

„Та за дякову. За малинську дячиху".

„Ось який ти!"

„Та я такий, як і інші: не гірший і не кращий, лиш вона чортова баба".

„Розумію: побили Хому за Яремину вину".

„Щось наче б так. Вередлива була. І те їй давай, і друге принеси, хоч із комина вилупи, а щоб було".

„Розумію. То вона тебе, значить, на ховзке загнала".

„Еге-ж, але після останньої пригоди, на Уласовім хуторі..."

„Ти вже поправишся, правда?"

„Поправлюся, щоб я так здоровий був, що поправлюся, бо ви мене таки здорово побили".

„Не зашкодить. Спливе по тобі, синоньку, як по гусці вода".

„Спливе, але ж і боліло!"

„На те, бач, і бють, щоб воно боліло, та щоб удруге не кортіло".

„Удруге я не дурний".

„Чому б ні!"

(Далі буде).

*) Стебники, де зимують бджоли

Німці в Болгарії

У звязку з входом німецьких військ до Болгарії пише краківський „Екстраблят" м. ін.:

„Для тих, що йшли не з часом, а попри час, було це безсумніву заскоченням. Але ті, що мали перед очима хід політичних подій останніх тижнів, знали, або принаймні передчували, що в цьому секторі Европи станеться внедовзі те, що сталося на заході й на півночі: держави оси візьмуть під свою охорону частину континенту, якій знову загрожує Англія своїми спробами заколоту. Вистало вже одних тільки погроз англійського посла в Софії, з якими він виступив прилюдно кілька днів тому, щоб викликати різку реакцію в Болгарії проти англійських махінацій. Адже той містер Рендл, що вже попакував свої куфри, не стримався, щоб публично заповісти бомбардування болгарських комунікаційних сполучень англійцями! І щоб підкреслити цю брутальну загрозу насильства супроти малої країни, яка не могла б оборонитися, не встряваючи активно у хід теперішньої політики та в европейський конфлікт, почалася день пізніше перша робота все готової для таких справ англійської розвідки. Водопроводи болгарської столиці мали бути розвалені динамітом, і тільки в останній хвилині вдалось болгарській поліції викрити цей небезпечний плян та перешкодити його виконанню. Сподівання дальших подібних саботажів на шкоду всієї країни було в першу чергу притокою, щоб болгарський уряд таки рішився погодитись на німецьку пропозицію прислати до Болгарії допомічне військо. Як дуже населення Болгарії погоджується з постановою уряду, можна було бачити вже з радісної зустрічі, що її зготовило населення німецьким воякам. Дальшим доказом також є те, що всюди, де появлялись німецькі частини, населення стихійно вивішувало прапори, та факт, що заява прем'єра у болгарському парляменті знайшла голосний і довготривалий відгук вдоволення у чисельних маніфестаціях населення. Ще раз Англія програла на суходолі в місці, де знову пробувала підступно викликати заколот. Те, що німецький міністр закорд. справ у суботу ще раз їх притиском вбив у зрозуміння усього світа, що армії оси готові до походу й ударять Англію всюди, де вона тільки покажеться — знайшло знов своє потвердження. Держави оси гарантують свободу й безпеку кожному народові на европейському континенті серед усяких умовин. Договір трьох великодержав виявився ще раз підставою, на якій виборюється свобода".

З далекого Сходу

Про стратеґічні можливості війни між Америкою та Японією на Тихому океані повстала вже в Анґлії та Америці ціла література. В останньому часі ця проблема знову сильно зактивізувалася також у Японії. **„Дойче Альґемайне Цайтунґ"** зясовує саме статтю японського віцеадмірала Йошіїро Гамади на цю тему, що появилася в токійській пресі.

»На погляд адмірала, війна між Японією та Америкою розіграється на західній частині Тихого океану, **між Гаваями та японськими островами.** Американська фльота може вдарити у трьох напрямках: центрально від Гаваїв на Манілю (Філіпіни), далі через острови Мидвей, Век та почерез Ґуам. Цю останню можливість адмірал Гамада виключає, бо Ґуам лежить посередині південноокеанських островів, що є в руках Японії. Ще менше правдоподібним видається адміралові наступ на півночі від Алеутських островів, де атмосферичні умовини дуже непригожі. Полосу Алеутів навідують щорічно впродовж пяти, або і більше, місяців часті сніговії й тайфуни та тяжка мряка робить плавбу тут майже неможливою. Крім цього, той офензивний плян є постійно під контролею Японії.

Вслід за цим, — на погляд японського адмірала, — найбільш правдоподібним видається південний офензивний шлях. Цю свою тезу обосновує він плянами Анґлії, щоб віддати Америці операційні бази в Сінгапурі, Гонконгу та Порт Дарвіні в Австралії, хоча цей шлях на кілька тисяч морських миль довший, ніж центральний з Гаваїв.

Ці завваги адм. Гамади доказують, як докладно й уважно слідкують японські моряцькі кола за можливостями майбутнього. Японська фльота почувається доволі сильною, щоб дивитись сміливо в очі усім крізам. Як у 1905 р., зуміють японці успішно протиставитися кожному противникові«.

Заява болгарського уряду

ПРОМОВА ПРЕМІЄРА У ПАРЛЯМЕНТІ В СОФІЇ.

В неділю, 2. ц. м. коло 6 год. вечора відбулося історичне засідання болгарського парляменту, на якому сповіщено про приступлення до пакту трьох великодержав та про вмарширування німецького війська до Болгарії. Цей акт відбувся серед величезного напруження послів і всього болгарського громадянства. На майдані перед парляментом зібралися величезні товпи народу, що голосно вітали послів і членів уряду.

Засідання відкрив голова парляменту Лоґосетов, підкреслюючи коротко величезне значіння цього історичного моменту. Коли він при цьому згадав, що Болгарія відтепер стала союзником свого найсердечнішого приятеля — Німеччини, — перебили йому голосні та захоплені вияви не тільки більшости парляменту, але й публики на ґалеріях. З подібним відгуком зустрінулася також згадка про Італію і Японію.

Згодом виступив прем'єр Филов із такою заявою уряду:

„Події, що розвиваються довкола нас в Европі, створили нове положення, з яким прийшлось нам рахуватися й рішитися на те, що забезпечує життєві інтереси болгарської держави й народу. У свідомості тяжкої відповідальности в цей переломовий момент, уряд перевірив докладно положення і коли рішився на цей крок, то не нарушив ні в чому дотеперішньої основної лінії своєї закордонної політики, яка є узмістовленням миролюбства нашого народу й вірности договорам, що ми їх заключили з нашими сусідами. Рішення уряду торкаються приступлення Болгарії до пакту трьох великодержав і справ, що з ним звязані, цебто допущення німецького війська до Болгарії. Як відомо, 1-го березня 1941 р. підписано у Відні святочний акт приступлення Болгарії до пакту трьох великодержав".

Вслід за цим відчитав прем'єр відомий протокол приступлення і склав таку декларацію:

„Уряд Німеччини попросив болгарський уряд про згоду на висилку німецьких військових частин до Болгарії, при чому заявив, що завдання тих частин обмежені часом і мають на цілі втримання спокою на Балканах. Німецький уряд не зажадав від Болгарії нічого, що суперечило б з її мирною політикою та з її договірними зобовязаннями із сусідами. Навпаки, німецький уряд виразно взяв під увагу існуючі наші договори приязни з нашими сусідами, а також декларацію, яку ми недавно підписали з Туреччиною, ту декларацію, яка ще раз підкреслила мирну політику болгарського уряду. В таких умовинах, по зрілій надумі, в бажанні забезпечити в першу чергу життєві права нашого народу, беручи під увагу істнуючу приязнь між Болгарією та Німеччиною і діставши запевнення, що закони та теперішній лад у державі, а також її інтереси будуть вповні збережені — уряд Болгарії рішився прийняти пропозицію Німеччини. З свого боку, болгарський уряд вважає своїм обовязком заявити, що приявність німецьких частин у нашій країні ні в чому не змінює мирної політики Болгарії. Болгарія лишається вірною своїм договірним зобовязанням і твердо рішена не відступати від основної лінії своєї мирної політики. Вслід за цим стоятиме осторонь від будь-якої зачіпки або від таких кроків, що могли б загрозити будь-чиїм інтересам. Прийнявши цю постанову, болгарський уряд вірить, що цим найкраще прислужиться теперішньому положенню в Болгарії, її майбутньому та мирові на Балкані. Болгарський уряд сподіється, що це його становище належно усюди зрозуміють та болгарський народ його одобрить".

Цю заяву прем'єра зустрів парлямент, стоячи, із вигуками захоплення.

ВДОВОЛЕННЯ В БОЛГАРІЇ ТА ЮГОСЛАВІЇ

СОФІЯ, 3. III. — Приступлення Болгарії до пакту трьох великодержав викликало в усій болгарській державі **глибоку радість і вдоволення.** Болгарія виявила тепер перед цілим світом, що вона стала по боці великодержав оси, що влучилася до фронту европейських сил, що бажають відбудови й ладу. Таким чином Болгарія дала виразну відповідь на анґлійські інтриґи, на анґлійські спроби ще в останніх днях. Тепер Анґлію остаточно усунули з Балканів. Недавна заява анґлійського посла, в якій він погрожував зірванням дипльоматичних взаємин і збомбардуванням болгарських комунікаційних шляхів, — не викликали враження серед болгарської прилюдної опінії.

Для **Югославії** приступлення Болгарії до пакту трьох не було великою несподіванкою, бо там давно очікували цього. Болгарія приступила до фронту оси якраз у хвилині, коли анґлійський міністр Іден, що приїхав до Туреччини, намагається розвинути дипльоматичну офензиву в південно-східній Европі. Це успішний протиудар Німеччини. Це найважніший крок в цілій історії Болгарії — пише югославянська преса.

ПОБАЖАННЯ ІТАЛІЇ ТА ЯПОНІЇ

з приводу приступлення Болгарії до пакту трьох

РИМ, 3. III. — Король і цісар Італії, **Віктор Емануїл III.,** вислав до царя Бориса III. таку телеґраму:

„У хвилині, коли приязнь між обома нашими країнами нановo зміцнена приступленням Болгарії до договору трьох великодержав, вважаю своїм обовязком висловити Вашій Царській Високості найсердечніші побажання особистого щастя та Його народу".

Мусоліні переслав до болгарського прем'єра таку телеґраму:

„Підпис, що Ви його поклали під пактом трьох, крім потвердження приязни наших обох народів, освячує згідний з природним станом річей союз болгарського народу з політичною системою, що її започаткували Італії, Німеччина й Японія. Почуваюся до обовязку висловити з цього приводу Вам, Ваша Екселенціє, мої сердечні побажання для Вашого Народу й для Вашої Особи та ще раз підкреслити моє почування сердечної приязни".

ТОКІО, 3. III. — Міністр закорд. справ Японії, **Матсуока,** в телеґрамі з побажаннями для болгарського міністра закорд. справ Попова вітає в сердечних словах Болгарію як нового члена пакту трьох.

—o—

= **МІНІСТР ФОН РІБЕНТРОП** вислав телеграму до болгарського міністра закордонних справ Попова з приводу приступлення Болгарії до пакту трьох.

Книжка — це найліпший друг!
Жадайте наших катальоґів!

Дітвора, молодь чи старші Громадяни — кожний для себе щось знайде!

Великий вибір книжок має на складі й продає: „Українське Видавництво", Краків, Райхсштрассе ч. 34.

Новинки

КАЛЕНДАР

БЕРЕЗЕНЬ

4. Второк — Архипа.
5. Середа — Льва еп. кат.

— ДО ВІДОМА П. Т. КНИГАРЕНЬ! Дійшли до нас жалі нашого громадянства, що власники деяких українських книгарень, чи пак їх повновласники, якслід не обслуговують своєї клієнтелі. А саме трапляються, на жаль, часті випадки, де клієнт кількома наворотами приходить до книгарні й не може купити бажаної української книжки. Відповідають йому: „не маємо тієї книжки" — і зовсім не подбають, щоб таки цю книжку придбати. Таке полагоджування справи було б оправдане, якби йшло про книжку, якої зовсім нема в продажі, але, на жаль, іде про книжки, що їх наклади не вичерпані й їх можна купити. Вважаємо, що на „продаж" української книжки українськими книгарнями не можна дивитися лише під кутом „рабату". Знаємо, що всякі товари паперової бранжі краще калькулюються! Одначе вважаємо, що продаж української книжки, поза „рабатом", сповняє ще культурну місію поширення українського друкованого слова. А що це правда, то найліпший доказ, що польські книгарні, не зважаючи на „рабат", не хотіли продавати, т. зн. поширювати українського друкованого слова! Тому просимо тих П. Т. власників книгарень, чи їх повновласників, щоби вони доповняли запаси своїх книгарень усіми книжками й точно слідкували за новинами на книгарському ринку. — „Українське Видавництво".

— СХОДИНИ СЕКЦІЇ НАРОДНЬОГО ЗДОРОВЛЯ при УДК-Краків відбудуться в четвер 6. березня ц. р. в год. 19.30, в домівці УОТ, Адольф Гітлер-Пляц 12/II, з рефератом Д-РА ХУДИКА п. з. „Проміння Рентґена в новітній терапії".

— ШИРШІ СХОДИНИ РЕМІСНИКІВ І РОБІТНИКІВ, членів УОТ у Кракові, відбулися 23. II. в салі УОТ. Сходини відкрив голова УОТ, радн. Миськевич, вітаючи присутніх. Реферат про обовязки проводу й членів УОТ та про освіту ремісників виголосив секретар Т-ва, який подав до відома, що в березні ц. р. починається курс українознавства для ремісників. З черги виголосив палку промову д-р В. Загайкевич, голова УДК, вітаючи радісно такий гарний почин проводу УОТ, як освітній курс для робітництва. В дискусії забирали голос: п. Оршак, голова Секції ремісників, зазначуючи, що кожний повинен бути робітником на народній ниві. Цікавий дуже був голос п. Федака: „Я є лемко, був колись москвофілом, бо так мене виховали. В часі світової війни перебував я в Переяславі на Україні, там пізнав правду і повернувся до українства, з чого сьогодні дуже радію. Радію також, що пробуджується наш нарід на Лемківщині". Секретар пояснював, як будуть відбуватися виклади того ж курсу.

— НА ФОНД ЗИМОВОЇ ДОПОМОГИ українському студентству зложили (в золотих): УДК Меціна (збірка) 15.50, УДК Сянік (дохід з Маланчиного Вечора) 1.400, Стельмах Волод. 25, „Пробоєм" Грубешів 500, Д-р П. С. 20, Григір Богун 20, Ос. Прималяк 5, Вас. Смітюх 10, Ос. Голинський 10, Антін Венчаковський 5, Гнатюк Михайло 34.59, Постерунок поліції, Ульгівок 10, УОТ-Шміткiв 15, Макар М. 3.50, Яр. Зубаль 10, м-р Губчак О. 5, Збірка з коляди учнів: Лабан, Гірняк, Плювак, Бемко 10, збірка в Рем. Бурсі в Ярославі на Свят-Вечорі 80, Павло Шухевич 10, Теофіль Татарський 10, Чупрун Пафнутій 10, Ференц Андрій 100, д-р Блюй Володимир 10, Квічак Микола 5, Магера Андрій 2, Мудрий Мир. 5, дир. Зелез Петро 50, Гошка Ярослав 50 і кличе посадників: Филипчука та Вол. Бабійчука. — Хто черговий?

КОМУНІКАТ

Українського Допомогового Комітету в Кракові.

СПРАВА ДОДАТКОВИХ ХАРЧЕВИХ КАРТ

Повідомляємо, що додаткові харчеві карти для українців м. Кракова й округи видаватимуться виключно в УДК-Краків, вул. Льоретанська 18.

1. Усі українці м. Кракова й округи, що стáратимуться про додаткові харчеві карти, мають принести зі собою: а) особисту виказку УДК (Авсвайзкарте) або посвідку реєстрації в УДК; б) виказку вплачених датків до УДК; в) додаткову харчеву карту з місяця лютня ц. р. з печаткою Українського Консуму.

2. Додат. харч. карти видаватиметься в днях 28. лютого до 4 березня включно в год. 8—12 і від 15—17 в такому азбучному порядку:

4. березня (второк) літери: Т, У, Ф, Х, Ц, Ч, Ш, Щ, Ю, Я.

Після визначеного речинця зголошень не приймається.

3. Подається до відома, що при зголошеннях треба подати точно вік дітей!

УДК-Краків.

Як Болгарія приступила до пакту трьох великодержав

ВІДЕНЬ, 2. II. — Святочний акт про приєднання Болгарії до пакту трьох великодержав відбувся у віденській палаті Савойського князя Євгена, де всі інші держави підписували грамоти про своє рішення співпрацювати з державами пакту трьох. Поодинокі делеґації прибули до Відня передполуднем у суботу. Перший приїхав японський амбасадор **Ошіма**. На дверці привітав його мін. **фон Рібентроп**. Опісля приїхав румунський представник **Брабеціяну** і словацький посол у Берліні **Чернак**. Голова болгарського уряду **д-р Філов** прибув у полудневих годинах на летовище в Астерн, де його привітали мін. **фон Рібентроп** і державний керманич **Бальдур фон Ширах**. У полудне прибув до Відня **Фірер**. Вістка про його приїзд миттю розійшлася по Відні. Непроглядні маси народу зібралися перед готелем і безперервно домагалися появи Фірера. Серед величезного одушевлення народу Фірер вітав зібрані маси.

У перших пополудневих годинах стали прибувати до Бельведеру поодинокі делеґації, що їх вітав мін. фон Рібентроп. Грамоту про приступлення Болгарії до пакту трьох великодерж. підписали у мармуровій салі палати. Перед приходом делеґацій своє місце у салі позаймали представники преси, фільми й радія. Великі ґобеліни прикрашували салю. На її середині стояв стіл. По його середині засів мін. фон Рібентроп. Праворуч засів голова болгарського уряду д-р Філов, наступне місце призначили для болгарського міністра закорд. справ Попова, що внаслідок несподіваного захворіння не міг приїхати до Відня. Далі зайняв місце румунський відпоручник. Ліворуч міністра фон Рібентропа засіли — італійський міністр закорд. справ **ґраф Чяно**, мадярський посол у Берліні **Стояй** і словацький посол **д-р Чернак**. Крім цього при підписанні пакту були приявні: болгарський посол у Берліні **Драганов**, німецький амбасадор у Римі **Макензен**, німецький посол у Софії **фон Ріхтгофен**. Підписання пакту почалося привітом і побажаннями міністра фон Рібентропа для болгарського народу й уряду з нагоди рішення приєднатися до пакту. трьох. Щойно тоді підписали сам пакт у чотирьох мовах: німецькій, італійській, японській і болгарській. Найдовше підписував японський амбасадор Ошіма, що мусів до цього вжити тушу й пенэля.

ПРОТОКОЛ АКТУ ПРИСТУПЛЕННЯ БОЛГАРІЇ ДО ПАКТУ ТРЬОХ ВЕЛИКОДЕРЖАВ

ВІДЕНЬ, 3. III. — Протокол, що його 1. ц. м. підписали у Відні німецький міністр закордонних справ **фон Рібентроп**, італійський міністр закорд. справ **ґраф Чяно** та японський амбасадор **Ошіма** з одного боку, й болгарський премієр міністр **д-р Філов** з другого боку про приступлення Болгарії до пакту трьох великодержав між Німеччиною, Італією та Японією з 27. вересня 1940 р., має такий текст:

Уряди Німеччини, Італії й Японії з одного боку, й уряд Болгарії з другого боку устійнюють через уповноважнених:

1. стаття. Болгарія пиступає до пакту трьох великодержав, підписаного 27. вересня 1940 р. в Берліні між Німеччиною, Італією та Японією.

2. стаття. Якщо у спільних технічних комісіях, передбачених в 4. статті договору трьох великодержав, обговорюватимуть справи, що торкаються Болгарії, до нарад комісії запросять також представника Болгарії.

3. стаття. Дослівний текст договору трьох великодержав додається, як залучник, до цього протоколу. Цей протокол зредаґований в мовах німецькій, італійській, японській і болгарській, причому кожний текст обовязує як оригінал. Він входить у життя в дні підписання.

ПРОМОВА БОЛГАРСЬКОГО ПРЕМІЄРА

ВІДЕНЬ, 3. III. — Після торжественного підписання протоколу про приступлення Болгарії до пакту трьох великодержав, премієр **д-р Філов** від болгарського уряду склав таку заяву:

Бажання болгарського народу вдержувати зі своїми сусідами добросусідські мирні взаємини були все напрямною болгарської закордонної політики. Болгарський нарід зносив терпеливо важкі наслідки світової війни з надією, що його кривди можна буде направити мирним шляхом. Минулого року, завдяки великодержавам оси та її вождям Гітлереві й Мусоліні́еві, Болгарія порозумілася з Румунією щодо Добруджі. Таким чином великодержави оси доказали, що вони хочуть завести кращий і справедливіший лад в Европі, опертий на порозумінні і співпраці між народами. Болгарія, приступаючи до пакту трьох великодержав, бачить у ньому інструмент такої політики, що змагає уможливити народам спокійний розвиток, збільшити добробут і запевнити справедливий і тривалий мир. Болгарія бажає співпрацювати по своїй змозі, щоб осягнути цю мету. Вона залишається вірна договорам приязни зі своїми сусідами й рішена далі жити у традиційних взаємних приязни. Болгарія, як вірний партнер пакту трьох великодержав, має надію, що зі свого боку причиниться до забезпечення тривалого мира й справедливого нового ладу.

ПРОМОВА ФОН РІБЕНТРОПА

Німецький міністр закордонних справ закінчив торжественний акт приступлення Болгарії до пакту трьох великодержав промовою, в якій привітав від урядів Німеччини, Італії, Японії, Мадярщини, Румунії й Словаччини союзну Болгарію, як нового партнера цього пакту. Болгарія є четвертою й не останньою державою, що прилучилася до пакту трьох. Основні заложення політики держав, що належать до пакту трьох, такі: здійснювання і забезпека життєвих прав народів на основі природнього права, всупереч волі тих народів, що зайняли велитенські простори та не можуть їх використувати з приводу малого приросту й бездарности, що одночасно відмовляють користати з них молодим народам. Після непереможної війни 1939/40 сотки мільйонів людей хочуть прилучитися до пакту трьох. Вони змагають до одної мети: вибороти остаточну перемогу для справи союзників. Ці народи відчувають, що, всупереч давнішій ґризні народів з ласки Анґлії, — тепер зможуть жити в мирі під охороною держав оси, та що їхне державне й національне життя зможе розвиватися до недосяжних досі вершин. Цій грядучій щасливій добі в Европі й на Далекому Сході противставиться ще сьогодні всіми розпучливими зусиллями Анґлія, що легкодушно викликала теперішню війну й бачить перед собою власну катастрофу. Та її сили вже надовго не вистарчать, бо вона вже зломана. Анґлія з розпукою благає допомоги в інших народів, одначе, якщо ця допомога дійсно надійде, вона буде вже спізнена. Рік 1941 доведе до зірвання всіх заслон із закамарків анґлійської пропаґанди. З грядучою весною на місце всіх анґлійських брехонь наступлять німецькі чини. Армії великодержав оси готові атакувати там, де вона тільки появиться. Закінченням цих змагань буде перемога всіх молодих народів і остаточне забезпечення їхнього місця на світі. Новий лад світа, що його створить найсильніший союз великодержав, який колинебудь іствував, буде ладом справедливости й тривалости в боротьбі зі старістю, в якій молодість мусить перемогти. Політичним фундаментом, на якому виборять цю свободу, та її символом залишиться на всі часи пакт трьох великодержав.

З українського життя

ТАБОР ДЛЯ ПРОВІДНИКІВ МОЛОДІ НА ПІДЛЯШШІ.

Заболоття — це село віддалене 60 км. від Білої, яке від світа ділять болота й ліси. В селі є гарна церква, яких так мало на Підляшші, й велика школа. Тому там оголошено перший табор. На курс прибуло до двох днів понад 100 учасників, так, що треба було спинити дальший набір з огляду на недостачу місця. Зіхалася молодь з 24-ох сіл, деякі й зпонад 30 км. На викладах прислухувались курсанти дуже уважно до викладів, із захопленням училися народніх танків, вишивок хрестиками та співали пісні. Не було ні одного випадку несубординації. Молодь з різних сіл познайомлювалась із собою підчас спільної науки й розваг. Молодші хлопчики захоплювалися тереновими вправами й мріяли, коли знову буде нагода першому принести приказ із ліса до табору. Старші хлопці цікавились книжками, радо слухаючи „Панські жарти" Франка, брали оживлену участь у дискусії. Дівчатка старались вивчувати вправи й вишивали по цілих днях.

Табор закінчено 9. лютого ц. р. Прибуло багато гостей з Білої: голова УДК Глібовицький і дир. Кочержук, учителі з ближчих і дальших сіл та майже ціле Заболоття. На закінчення курсу відбувся концерт. Хор відспівав 2 пісні, на дальшу програму складися: 2 збірні деклямації, 3 народні танки й накінець таборовик Кохан відчитав свій нарис з табору. 94 таборовиків отримало посвідки покінчення курсу. Тепер майже в кожному селі в полудневому районі Підляшшя є один хлопець чи дівчина, яка зуміє зорґанізувати курінь молоді, уладити домівку й взагалі вести організовану працю.

Слід згадати, що багато праці вклали в цей табор не лише члени УДК з Білої, але й довкільна інтелігенція радо йшла назустріч вимогам табору.

З ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ У РАДОМІ.

В навечеря Різдва Христового влаштувала Жіноча Секція при УДК у Радомі спільну Свят-Вечерю для 70 членів місцевої громади. У веселім та святочнім настрої, переплітанім низкою промов, перевели приявні цей Свят-Вечір.

Другий з черги незабутній день перевела українська громада в Радомі в звязку з відправою першої Служби Божої гр.-кат. парохом у Радомі, о. дек. Е. Кушликом. Радом, як і ціла радомська область, досі не мали свого гр.-кат. священика. Через те багато заточенців похрестило своїх дітей у римо-католицьк. обряді та, не маючи своєї церкви, ходили до польського костела. УДК у Радомі стягнув гр.-кат. священика, як пароха та катехита. Перша Служба Божа відбулася 16. лютого ц. р. в українській народній школі при вул. Рея 22/24. Служба Божа, перша за 20 літ, зворушила до глибини учасників.

Життя радомських українців скупчується в 6-кімнатній домівці УДК при вул. Сенкевича 4/3. Тут щовечора збираються старші й молодь, відбуваються проби хору, вечірні курси української та німецької мови, реферати, тут є й бібліотека.

З ДІЯЛЬНОСТИ ФІЛІЇ УНО В ГРАВДЕНЦ.

Філія УНО в Гравденц, що має тепер 27 членів, має власну велику й гарно прибрану домівку. Завдяки жертвенности громадян із міста Гравденц, як і з далеких околиць, удалось покрити всі видатки, звязані з удержанням власної домівки. Дня 3. квітня 1940 р. заложено тут спершу Гуртою УНО, що з днем 1. січня 1941 р. став Філією. До жовтня 1940 р. діяльність проводу обмежувалася виключно до орґанізації й реєстрації всіх українців, бо культурно-освітню працю годі було вести без власної домівки. Щойно від жовтня м. р. праця пішла вперед. Кількість членів постійно зростає, бо зі всіх околиць голосяться ще незареєстровані українці. Уладжено листопадове свято, відчитано кілька рефератів. Дня 6-го січня ц. р. уладжено спільний Свят-Вечір, 22. січня академію, 2. лютого відбулася академія в честь героїв, що полягли 29. I. 1918.

Філія розвивається тепер щораз краще внаслідок жертвенности всіх членів Управи, передусім голови Філії, п. Олексинові. Тепер ідуть приготування Шевченківських роковин.

БАЛИГОРОДЩИНА

Наша волость Тісна також не хоче відставати в культурно-освітній праці. В селі Довжиці дня 2. лютого, а в Тісній вперше, але дуже гарно, при набитій салі місцевої школи, виставили песу »Пан писар«. Дохід з вистави призначено на закуп бібліотеки »Українського Видавництва«. Делеґатура УДК в Балигороді призначила на 13. лютого волосну відправу в Тісні, що мала на меті заохотити до культурно-освітньої праці.

З ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ У БУХБЕРҐУ.

Недалеко Мінхену в Бухберґу живе багато українців, що зорґанізовані в гуртку УНО. На їх діяльність складаються святкування національних роковин.

Дня 6. січня staranням управи гуртка уладжено спільний Свят-Вечір. В таборовій їдальні зійшлися всі українці, поверх 300 осіб; о. Федуняк, що приїхав з Мінхену, поблагословив просфору й побажав усім веселих свят та всього найкращого. Серед промов і співів хору проминув мило вечір. Під шум альпейських ялиць нісся спів українських колядок. Це розходились із Свят-Вечера з колядою на устах і надією в серці місцеві українці. Оба дні Різдвяних Свят о. Федуняк відправляв Служби Божі в містечку Вольфратсгавзен. Участь у Богослуженню взяли всі українці з околиці, були також і німецькі гості.

Відсвятковано свята 22. I. і 29. I. гарними академіями. Культ.-освітній реферат веде курс для неграмотних. Для письменних уладжено курс німецької мови. Крім цього відбуваються виклади з історії України, ґеоґрафії й літератури, як рівнож проби хору під орудою Остапа Петрова. Радо читаємо українську пресу, особливо „Краківські Вісті", що багато подають з українського життя в Ген. Губернаторстві. За ним слідкуємо уважно й радіємо кожним успіхом у кожній ділянці національного життя.

М. Метелиця

— **АНҐЛІЙЦІ ЗНОВУ НАПАЛИ** на французький торговельний корабель „Форт Рішпанс", що їхав із Касабланки з вантажем бананів.

— **ДО ПІВДЕННОЇ АМЕРИКИ** *прибув з Лондону один політичний достойник. Він оповідає, що в Анґлії помітне велике похвилювання, спричинене поважними втратами анґлійців на морі. Населення ще не знає нічого про величину дійсних втрат.*

ОГОЛОШЕННЯ

Дрібні оголошення

II. старшин, підстаршин і козаків кінного, імені Гетьмана Мазепи, Київського Кінного Полку, Співробітників, прихильників „Немезиди" прошу подати адреси: Sergij Sidorenko, Pultusk, Südostpreussen, Landratsamt. 911 1-1

Нагайло Петро з Теофіпілька, повіт Бережани, Stalag XVII A., пишіть негайно! — Lada Markian, Rechtsanwalt. Krakau, Floriangasse 18. 878 3-3

Бурдин Степан, напиши на адресу: Остапяк Михайло, Schloss Tellnitz, Bez. Aussig, Sudetenland. 889 2-2

Знайомих з села Мшанець, пов. Турка, прошу відозватися: Wasyl Petryczkowycz, Glanhofen 2, — Salzburg. 894 2-2

Білий Степан (перед війною був у Варшаві), подай адресу до „Кр. Вістей" (для Сузанського Кирила, Бортники). 903 1-1

Друзі й знайомі з села Звірів, пов. Луцьк, відозвіться: Wasyl Lytwyntschuk, Berlin Haselhorst, Gemeinschaftslager, Gartenfelderstr. 904 1-1

Шукаю полоненого брата Йосифа Фостяка з села Артищів, пов. Городок Ягайл.: Wasyl Fostiak, Berlin Haselhorst, Gemeinschaftslager, Gartenfelderstrasse. 905 1-1

Різьби вишивковим способом: касети, бомбонери, альбоми, тарілки, тощо поручає Володимир Повзанюк, Краків, Фльоріянська 6. 902 2-10

Українська Книгарня „ДЕШЕВА КНИЖКА", Краків, БРАЦКА 9, відчинена щоденно від 9—12 і 13.30—19. 799 5-5

Продавця з кількалітньою практикою у паперовій або мішаній бранжі пошукується. Зголошення до Адміністрації під »885«. 885 2-2

Фахову силу зі знанням німецької мови пошукується до склепу з вишивками. Зголошення до Адміністрації під „Фахова". 886 2-2

Шукаю свого брата, друзів і знайомих: Petriw Mykola, Prockendorf, N. 42, üb. Neisse. O/S. 906 1-1

Пошукую своїх родичів, з села Улюча, пов. Березів, що перебували у Франції (Arenberg, Wallers). Всякі вістки про них прошу за винагородою посилати: Iwan Serednyzkyj, Walsrode, Meiramerstrasse 11. 907 1-1

Пошукую брата Богдана Ракочого, студ. політехніки. Хто знав би його адресу, прошу писати: Іван Ракочий, Tarnawa Nyżna, Post Baligrod. 908 1-1

Товариші й знайомі з повітів Золочів, Зборів та Броди відозвіться: Volodymyr Iltschyna, Kannawurf b. Heldrungen, Hauptstr. 115. 808 1-1

Друзі й знайомі відгукніться: Nahornyj Simon (з Білозірки, Волинь), Ossmanstedt, bei Gerstung, Weimar. 909 1-1

Товариші: Володимире Гучок Мельник, Гнате Наконечний, Володимире Іване Прокопчук з сіл Ісерна, Андрошівка і Садочки, пов. Кремянець, відозвіться на адресу: Jakiw Michajłowskyj i Georgij Michajłowskyj, Moravia — Eisenwerke in Marienthal, Kreis Bärn, Ostsudetenland. 910 1-1

Шукаємо для нашого Будівельного Заведення [illegible] земних робіт 30 українських робітників, під кож[illegible] оглядом беззамітних.

Платня та кошти подорожі покриє Заведення [illegible] основі I. тарифи.

892

Ferd. Brethinger, Tiefbauunternehmung Brügge (i. Westf.) Vollmerstr. 9.

КУРС
української стенографії

Після власної упрощеної методи зачинає **ПРОФ. А. МАРЧЕВСЬКИЙ**
Краків, Адольф Гітлер-Пляц 9, III. п.
Телефон 101-14.

Окремо навчання польської й німецької стенографії та машинописання.

Наука на високому рівні.

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., 1/4 сторінки 180 зол., 1/8 сторінки 150 зол., 1/16 сторінки 80 зол.
МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметер ширини 1 шпальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожча, на першій сторінці 200% дорожча.
ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 сотиків за слово, найменше 3 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніяльні по 50 сот. за слово.
КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу, — повинен наперед приселати належитість і на пересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.

ПЕРЕДПЛАТА „Кр. В.": Передплату треба висилати згори. Передплата однакова в краю й закордоном. Часопису на вредне не можемо висилати. При зміні адреси треба все подавати попередню адресу.

ВИСИЛКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату чи книжки з Ґенерального Ґубернаторства треба посилати переказами або чеками нашого видавництва Sch A Warschau Nr. 2.143. З Німеччини чеками нашого видавництва на Postscheckkonto Berlin № 68085.
З Протекторату: чеками „Українського Видавництва" Postsparkasse Prag 78.513. Курс 1 нім марки 2 злоті; 1 чеської корони 2[illegible]
При висилці грошей все треба подати на що призначені гроші. Звертаємо увагу: подавати читку і докладну адресу.

За Редакцію відповідає начальний редактор М. Хомяк у Кракові. Видає „Українське Видавництво", Краків, вул. Райхсштрассе 34, II. Тел. 230-39
З друкарні „Нова Друкарня Денникова" під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, тел. 102-79.
Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigenteil: Hauptschriftleiter M. Chomiak, Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag" G. m. b. H. Krakau, Reichsstrasse 34. Fernspr. 230-39. — Druck: „Neue Zeitungsdruckerei", Kommissarische Verwaltung, Krakau, Orzeszkowagasse 7, Fernsprecher 102-79.